

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Fjerde Afdeling)

16. april 2015 *

»Annulationsøgsmål — politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager — fastsættelsen af ikrafttrædelsesdatoen for en tidligere afgørelse — fastlæggelse af retsgrundlaget — retlig ramme, der finder anvendelse efter ikrafttrædelsen af Lissabontraktaten — overgangsbestemmelser — afledt retsgrundlag — høring af Parlamentet«

I sag C-540/13,

angående et annulationsøgsmål i henhold til artikel 263 TEUF, anlagt den 15. oktober 2013,

Europa-Parlamentet ved F. Drexler, A. Caiola og M. Pencheva, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

Rådet for Den Europæiske Union ved K. Pleśniak og A.F. Jensen, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

har

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, L. Bay Larsen (refererende dommer), og dommerne K. Jürimäe, J. Malenovský, M. Safjan og A. Prechal,

generaladvokat: N. Wahl

justitssekretær: fuldmægtig V. Tourrès,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 5. november 2014,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 22. januar 2015,

afsagt følgende

* Processprog: fransk.

Dom

- 1 Parlamentet har med sin stævning nedlagt påstand om annullation af Rådets afgørelse 2013/392/EU af 22. juli 2013 om fastsættelse af den dato, fra hvilken afgørelse 2008/633/RIA om adgang til søgning i visuminformationssystemet (VIS) for de udpegede myndigheder i medlemsstaterne og for Europol med henblik på forebyggelse, afsløring og efterforskning af terrorhandlinger og andre alvorlige strafbare handlinger har virkning (EUT L 198, s. 45, herefter »den anfægtede afgørelse«).

Retsforskrifter

- 2 Rådets afgørelse 2008/633/RIA af 23. juni 2008 om adgang til søgning i visuminformationssystemet (VIS) for de udpegede myndigheder i medlemsstaterne og for Europol med henblik på forebyggelse, afsløring og efterforskning af terrorhandlinger og andre alvorlige strafbare handlinger (EUT L 218, s. 129) bestemmer i artikel 18, stk. 2:

»Denne afgørelse har virkning fra den dato, som Rådet fastlægger, når Kommissionen har meddelt Rådet, at [Europa-Parlamentets og Rådets] forordning (EF) nr. 767/2008 [af 9. juli 2008 om visuminformationssystemet (VIS) og udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne om visa til kortvarigt ophold (VIS-forordningen) (EUT L 218, s. 60)] er trådt i kraft og finder anvendelse.

Generalsekretariatet for Rådet offentliggør denne dato i *Den Europæiske Unions Tidende*.«

Den anfægtede afgørelse

- 3 Afgørelse 2013/392, der er vedtaget på grundlag af TEUF og afgørelse 2008/633, særligt artikel 18, stk. 2, heri, bestemmer i artikel 1, at sidstnævnte afgørelse får virkning fra den 1. september 2013.

Parternes påstande

- 4 Parlamentet har nedlagt følgende påstande:

- Den anfægtede beslutning annulleres.
- Virkningerne af denne afgørelse opretholdes, indtil den er erstattet af en ny retsakt.
- Rådet tilpligtes at betale sagens omkostninger.

- 5 Rådet har nedlagt følgende påstande:

- Sagen afvises eller forkastes i det mindste som ugrundet.
- Subsidiært i tilfælde af annullation af den anfægtede afgørelse opretholdes virkningerne heraf, indtil den er erstattet af en ny retsakt.
- Parlamentet tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Om søgsmålet

- 6 Parlamentet har anført to anbringender til støtte for sit søgsmål vedrørende henholdsvis tilsidesættelse af en væsentlig formforskrift som følge af den manglende deltagelse af Parlamentet i proceduren ved vedtagelse af den anfægtede afgørelse og valg af et retsgrundlag, der er ophævet eller ulovligt.

Formaliteten i forbindelse med visse af de anbringender eller argumenter, som Parlamentet har fremført

Parternes argumenter

- 7 Rådet har anført, at visse af de anbringender eller argumenter, som Parlamentet har fremført, skal afvises, da de mangler klarhed og præcision. Dette er tilfældet for så vidt angår de anbringender eller argumenter, som vedrører tilsidesættelse af en væsentlig formforskrift, anvendelsen af artikel 39, stk. 1, EU, valg af et retsgrundlag, som er ophævet, tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet og princippet om institutionel ligevægt.
- 8 Parlamentet har anført, at stævningen er tilstrækkelig klar og præcis.

Domstolens bemærkninger

- 9 Det bemærkes, at i medfør af artikel 120, litra c), i Domstolens procesreglement og af retspraksis herom skal stævningen angive søgsmålets genstand, de fremførte anbringender og argumenter og en kort fremstilling af søgsmålsgrundene. Disse angivelser skal være tilstrækkelig klare og præcise til, at sagsøgte kan tilrettelægge sit forsvar, og at Domstolen kan udøve sin kontrol. Følgelig skal de væsentlige faktiske og retlige omstændigheder, som et søgsmål støttes på, fremgå af selve stævningen på en sammenhængende og forståelig måde, og påstandene heri skal være utvetydigt formuleret for at undgå, at Domstolen træffer afgørelse ultra petita eller undlader at tage stilling til et klagepunkt (jf. i denne retning dom Det Forenede Kongerige mod Rådet, C-209/13, EU:C:2014:283, præmis 30 og den deri nævnte retspraksis).
- 10 I det foreliggende tilfælde opfylder fremstillingen af anbringenderne eller argumenterne i stævningen, som Rådet har anført mangler klarhed og præcision, disse krav. Fremstillingen har således bl.a. gjort det muligt for Rådet at tilrettelægge sit forsvar i forbindelse med disse anbringender eller argumenter og har gjort det muligt for Domstolen at udøve sin domstolskontrol med den anfægtede afgørelse.
- 11 Det følger heraf, at formalitetsindsigelsen vedrørende den hævdede manglende klarhed og præcision i stævningen skal forkastes.
- 12 For så vidt som retsgrundlaget for en retsakt afgør, hvilken procedure der skal anvendes ved vedtagelsen heraf (domme Parlamentet mod Rådet, C-130/10, EU:C:2012:472, præmis 80, og Parlamentet mod Rådet, C-658/11, EU:C:2014:2025, præmis 57), skal andet anbringende undersøges først.

Andet anbringende vedrørende valg af et retsgrundlag, der er ophævet eller ulovligt

Første led af andet anbringende vedrørende valg af et retsgrundlag, der er ophævet

– Parternes argumenter

- 13 Parlamentet har gjort gældende, at henvisningen til EUF-traktaten i den anfægtede afgørelse er for generel til at kunne være retsgrundlag herfor, og at artikel 18, stk. 2, i afgørelse 2008/633 ikke kan betragtes som et egentligt retsgrundlag.
- 14 Denne bestemmelse begrænser sig således til at henvise til artikel 34, stk. 2, litra c), EU, som var det eneste gyldige retsgrundlag for vedtagelsen af en foranstaltning som den anfægtede afgørelse i forbindelse med den tidligere »tredje søjle«.

- 15 Følgelig er det retsgrundlag, som Rådet har anvendt, ifølge Parlamentet artikel 34, stk. 2, litra c), EU. Da denne artikel 34 imidlertid er blevet ophævet med Lissabontraktaten, kan den ikke længere danne retsgrundlag for vedtagelsen af nye retsakter. Den omstændighed, at en bestemmelse i afledt ret udtrykkeligt henviser til artikel 34, er uden betydning i denne forbindelse, for så vidt som denne bestemmelse skal betragtes som værende uanvendelig som følge af ikrafttrædelsen af denne traktat.
- 16 Rådet har præciseret, at det har vedtaget den anfægtede afgørelse på grundlag af artikel 18, stk. 2, i afgørelse 2008/633, sammenholdt med artikel 9 i protokol (nr. 36) om overgangsbestemmelser (herefter »protokollen om overgangsbestemmelser«). Rådet har understreget i denne forbindelse, at den anfægtede afgørelse hverken er udstedt på grundlag af EU-traktaten generelt eller artikel 34, stk. 2, litra c), specielt.

– Domstolens bemærkninger

- 17 For at vurdere grundlaget for første led af andet anbringende skal det retsgrundlag, som den anfægtede afgørelse er vedtaget på grundlag af, først fastlægges.
- 18 I denne forbindelse bemærkes, at disse afgørelser ikke henviser til artikel 34 EU, og at de indledende bestemmelser udtrykkeligt henviser til EUF-traktaten og artikel 18, stk. 2, i afgørelse 2008/633.
- 19 Det kan således, henset til ordlyden af den anfægtede afgørelse, som i princippet skal angive retsgrundlaget for at opfylde begrundelseskravet (jf. i denne retning dom Kommissionen mod Rådet, C-370/07, EU:C:2009:590, præmis 39 og 55), ikke fastslås, at denne afgørelse er vedtaget på grundlag af artikel 34 EU.
- 20 Det skal i øvrigt bemærkes, at der ikke er andre forhold i den anfægtede afgørelse, som indikerer, at Rådet har villet anvende artikel 34 EU som retsgrundlag for afgørelserne.
- 21 Den omstændighed, at artikel 34, stk. 2, litra c), udgør det eneste mulige retsgrundlag for vedtagelsen af en foranstaltning som den anfægtede afgørelse, såfremt dette godtgøres, er i denne forbindelse uden betydning, for så vidt som Rådets udtrykkelige beslutning om ikke at nævne denne bestemmelse i den anfægtede afgørelse, men EUF-traktaten og artikel 18, stk. 2, i afgørelse 2008/633 klart angiver, at den anfægtede afgørelse er vedtaget på grundlag af sidstnævnte bestemmelse som sådan.
- 22 Det følger heraf, at ophævelsen af artikel 34 EU ved Lissabontraktaten ikke fratager den anfægtede afgørelse sit retsgrundlag.
- 23 Henset til disse bemærkninger skal første led af andet anbringende forkastes.

Andet led af andet anbringende vedrørende valg af et ulovligt retsgrundlag

– Parternes argumenter

- 24 Parlamentet er af den opfattelse, at hvis det skulle blive fastslået, at artikel 18, stk. 2, i afgørelse 2008/633 er retsgrundlaget for den anfægtede afgørelse, udgør denne bestemmelse et ulovligt afledt retsgrundlag, som ikke gyldigt kan danne retsgrundlag for afgørelsen.
- 25 Det fremgår således af Domstolens praksis, at skabelsen af et afledt retsgrundlag, der forenkler vedtagelsesprocedurerne for en retsakt, er i strid med traktaterne. Dette vil være tilfældet for artikel 18, stk. 2, i afgørelse 2008/633, eftersom denne bestemmelse ikke fastsætter krav om høring af Parlamentet, skønt dette ville være påkrævet i henhold til artikel 39 EU ved vedtagelsen af en foranstaltning som den anfægtede afgørelse.

- 26 Artikel 18, stk. 2, i afgørelse 2008/633 er endvidere blevet uanvendelig som følge af ikrafttrædelsen af Lissabontraktaten og fastsætter en ulovlig undtagelse til den procedure, der er indført ved denne traktat for vedtagelsen af nye retsakter. En sådan undtagelse er ikke tilladt ved artikel 9 i protokollen om overgangsbestemmelser, som alene indebærer, at retsakter under den tidligere »tredje søjle« ikke automatisk ophæves ved ikrafttrædelsen af den pågældende traktat.
- 27 Rådet har principalt anfægtet, at den af Parlamentet rejste ulovlighedsindsigelse mod artikel 18, stk. 2, i afgørelse 2008/633 kan antages til realitetsbehandling. Rådet har i denne forbindelse anført, at i henhold til artikel 10, stk. 1, i protokollen om overgangsbestemmelser forbliver Domstolens beføjelser vedrørende denne afgørelse indtil den 1. december 2014 de samme som før Lissabontraktatens ikrafttrædelse. Artikel 35, stk. 6, EU, som da var gældende, fastsatte imidlertid ikke nogen mulighed for Parlamentet for at anlægge annullationssøgsmål mod en retsakt, der var vedtaget inden for rammerne af den tidligere »tredje søjle«, såsom den pågældende afgørelse. Det følger af den omstændighed, at Domstolen ikke ville have beføjelser på dette område, at den af Parlamentet rejste ulovlighedsindsigelse skal afvises.
- 28 Rådet har subsidiært fremført, at artikel 18, stk. 2, i afgørelse 2008/633 var i overensstemmelse med EU-traktaten ved bestemmelsens vedtagelse. Bestemmelsen fastsætter således blot, at det er den procedure, der fremgår af artikel 34, stk. 2, litra c), EU, der skal finde anvendelse, og har således ikke indført en sui generis-procedure, som udelukker høringen af Parlamentet.
- 29 Hvad angår virkningerne af ikrafttrædelsen af Lissabontraktaten har Rådet anført, at den fortolkning af artikel 9 i protokollen om overgangsbestemmelser, som Parlamentet har foreslået, udelukker enhver mulighed for at vedtage de gennemførelsesforanstaltninger, der er fastsat i retsakterne under den tidligere »tredje søjle«, hvilket netop er den situation, som traktatens ophavsmænd ville undgå.
- Domstolens bemærkninger
- 30 Ifølge Domstolens faste praksis skal valget af retsgrundlag for en EU-retsakt foretages på grundlag af objektive forhold, som kan være genstand for en domstolskontrol, herunder bl.a. retsaktens formål og indhold (dom Kommissionen mod Parlamentet og Rådet, C-43/12, EU:C:2014:298, præmis 29 og den deri nævnte retspraksis).
- 31 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at parterne ikke er uenige om forholdet mellem artikel 18, stk. 2, i afgørelse 2008/633 og formålet med eller indholdet af den anfægtede afgørelse. Parlamentet har derimod bestridt, at denne bestemmelse er lovlig, idet det gør gældende, at den forenkler proceduren for vedtagelse af foranstaltninger som den anfægtede afgørelse i forhold til den procedure, der er fastsat med henblik herpå i traktaterne.
- 32 Det fremgår imidlertid af Domstolens praksis, at for så vidt som det er traktaterne, som regulerer spørgsmålet om, hvorledes Unionens institutioner træffer afgørelse, og at bestemmelserne hverken kan ændres af medlemsstaterne eller af institutionerne selv, er det alene traktaterne, der i særlige tilfælde kan bemyndige en institution til at ændre en beslutningsprocedure, som er fastsat ved traktaterne. At indrømme en institution muligheden for at indføre afledte retsgrundlag, uanset om der sker en skærpelse eller lempelse af kravene til vedtagelsen af en retsakt, svarer således til at tilkende institutionen en lovgivningsbeføjelse, som går ud over, hvad der er fastsat ved traktaterne (jf. dom Parlamentet mod Rådet, C-133/06, EU:C:2008:257, præmis 54-56).
- 33 Denne løsning, der blev lagt til grund i dom Parlamentet mod Rådet (C-133/06, EU:C:2008:257) vedrørende et afledt retsgrundlag, der gjorde det muligt at vedtage lovgivningsmæssige retsakter, skal ligeledes anvendes på retsgrundlag, der er fastsat i en afledt retsakt, der gør det muligt at vedtage gennemførelsesforanstaltninger til denne retsakt ved at styrke eller forenkle de vedtagelsesprocedurerne for sådanne foranstaltninger, der er fastsat i traktaterne.

- 34 Selv om det er korrekt, at det fremgår af traktaterne, at Parlamentet og Rådet fastsætter visse bestemmelser vedrørende udøvelsen af Kommissionens gennemførelsesbeføjelser, fremgår det ikke desto mindre heraf, at de særlige bestemmelser vedrørende vedtagelsen af gennemførelsesforanstaltninger fastsat i traktaterne binder institutionerne på samme måde som bestemmelserne vedrørende vedtagelsen af lovgivningsmæssige retsakter, og at de ikke kan modsiges i afledte retsakter.
- 35 I denne forbindelse bemærkes, at idet lovligheden af en EU-retsakt skal bedømmes på grundlag af de faktiske og retlige omstændigheder, der forelå på det tidspunkt, da retsakten blev udstedt (jf. analogt domme Gualtieri mod Kommissionen, C-485/08 P, EU:C:2010:188, præmis 26, Schindler Holding m.fl. mod Kommissionen, C-501/11 P, EU:C:2013:522, præmis 31, og Schaible, C-101/12, EU:C:2013:661, præmis 50), skal lovligheden af artikel 18, stk. 2, i afgørelse 2008/633 vurderes i lyset af de bestemmelser, der på tidspunktet for vedtagelsen af denne afgørelse regulerede gennemførelsen af generelle retsakter på området for politisamarbejdet og det retlige samarbejde i kriminalsager, nemlig artikel 34, stk. 2, litra c), EU og artikel 39, stk. 1, EU.
- 36 Det fremgår af disse bestemmelser, at Rådet, som træffer afgørelse med enstemmighed eller kvalificeret flertal alt efter tilfældet, efter at have hørt Parlamentet træffer afgørelser, som er i overensstemmelse med formålene i afsnit VI i EU-traktaten ud over dem, der er omfattet af artikel 34, stk. 2, litra a) og b), EU, og de nødvendige foranstaltninger for at gennemføre disse afgørelser.
- 37 Det skal i denne henseende ganske vist bemærkes, at ordlyden af artikel 18, stk. 2, i afgørelse 2008/633 ikke fastsætter en forpligtelse for Rådet til at høre Parlamentet før vedtagelsen af den i denne bestemmelse fastsatte foranstaltning.
- 38 Det følger imidlertid af fast retspraksis, at en bestemmelse i den afledte EU-ret i videst muligt omfang skal fortolkes i overensstemmelse med traktaternes bestemmelser (dom Efir, C-19/12, EU:C:2013:148, præmis 34 og den deri nævnte retspraksis).
- 39 Da forpligtelsen til at fortolke en afledt retsakt i overensstemmelse med primærretten dels udledes af det almindelige fortolkningsprincip, hvorefter en bestemmelse i videst muligt omfang skal fortolkes således, at dens lovlighed ikke drages i tvivl (jf. i denne retning domme Sturgeon m.fl., C-402/07 og C-432/07, EU:C:2009:716, præmis 47 og 48, og Réexamen Commission mod Strack, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, præmis 40), og da lovligheden af artikel 18, stk. 2, i afgørelse 2008/633 dels bl.a. skal vurderes, henset til artikel 39, stk. 1, EU, af de grunde, der er nævnt i denne doms præmis 45, skal denne førstnævnte bestemmelse fortolkes i overensstemmelse med den sidstnævnte.
- 40 Artikel 18, stk. 2, i afgørelse 2008/633 skal følgelig fortolkes i overensstemmelse med artikel 39, stk. 1, EU således, at den alene giver Rådet mulighed for at vedtage en retsakt med henblik på at fastsætte datoen for denne afgørelses ikrafttrædelse efter at have hørt Parlamentet. Det følger heraf, at Parlamentets argument om, at den omstændighed, at denne første bestemmelse ikke fastsætter en forpligtelse til at høre det, indebærer, at den indfører vedtagelsesprocedurer for gennemførelsesforanstaltninger, som er forenklede i forhold til den procedure, der er fastsat med henblik herpå i EU-traktaten, skal forkastes.
- 41 Hvad angår Parlamentets argument om uforeneligheden af artikel 18, stk. 2, i afgørelse 2008/633 med de procedurebestemmelser, der finder anvendelse efter vedtagelsen af Lissabontraktaten, bemærkes, at protokollen om overgangsbestemmelser under alle omstændigheder omfatter de bestemmelser, der specifikt vedrører den retlige ordening, der efter datoen for denne traktats ikrafttrædelse finder anvendelse på retsakter, der er vedtaget på grundlag af EU-traktaten før denne.
- 42 Protokollens artikel 9 bestemmer således, at retsvirkningerne af sådanne retsakter bevares, så længe disse retsakter ikke er ophævet, annulleret eller ændret i medfør af traktaterne.

- 43 Denne bestemmelse skal fortolkes i lyset af første betragtning til den pågældende protokol, hvori det præciseres, at det er nødvendigt at fastlægge overgangsbestemmelser for at tilrettelægge overgangen fra de institutionelle bestemmelser i traktaterne, der finder anvendelse inden Lissabontraktatens ikrafttrædelse, til de bestemmelser, der er fastsat i denne traktat.
- 44 Da Lissabontraktaten har ændret den institutionelle ramme for politisamarbejdet og det retlige samarbejde i kriminalsager væsentligt, skal artikel 9 i protokollen om overgangsbestemmelser forstås som bl.a. at tilsigte at sikre, at de retsakter, der er vedtaget inden for rammerne af dette samarbejde kan fortsætte med effektivt at finde anvendelse på trods af ændringen af den institutionelle ramme for dette samarbejde.
- 45 Hvis Parlamentets argument om, at ophævelsen ved Lissabontraktaten af de særlige procedurer for vedtagelse af gennemførelsesforanstaltninger henhørende under politisamarbejdet og det retlige samarbejde i kriminalsager ville gøre det umuligt at vedtage sådanne foranstaltninger, før de generelle retsregler, der er vedtaget inden for rammerne af dette samarbejde, var blevet ændret for at blive tilpasset Lissabontraktaten, skulle tages til følge, ville det imidlertid føre til netop at komplicere eller endog forhindre den effektive anvendelse af disse retsakter, hvilket ville bringe gennemførelsen af det formål, der forfølges af traktatens ophavsmænd, i fare.
- 46 Den fortolkning af artikel 9 i protokollen om overgangsbestemmelser, som Parlamentet har foreslået, hvorefter denne bestemmelse alene indebærer, at akter henhørende under politisamarbejdet og det retlige samarbejde i kriminalsager ikke automatisk ophæves som følge af ikrafttrædelsen af Lissabontraktaten, ville desuden berøve denne bestemmelse enhver effektiv virkning.
- 47 Det følger af det ovenstående, at en bestemmelse i en retsakt, der er behørigt vedtaget på grundlag af EU-traktaten før ikrafttrædelsen af Lissabontraktaten, der fastsætter vedtagelsesprocedurer for gennemførelsesforanstaltninger til denne retsakt, fortsat har retsvirkninger, så længe den ikke er ophævet, annulleret eller ændret, og giver mulighed for at vedtage gennemførelsesforanstaltninger i henhold til den procedure, der fastsættes heri.
- 48 Under disse betingelser kan den omstændighed, at artikel 18, stk. 2, i afgørelse 2008/633 fastsætter vedtagelsesprocedurer for en foranstaltning som den anfægtede afgørelse, som er styrket eller forenklet i forhold til den procedure, der er fastsat med henblik herpå i EUF-traktaten, ikke medføre, at denne bestemmelse udgør et ulovligt afledt retsgrundlag, hvis anvendelse skal afvises efter en indsigelse.
- 49 Uden at det er fornødent at træffe afgørelse om formaliteten af andet led af andet anbringende, skal det følgelig og under disse omstændigheder forkastes som uden grundlag (jf. analogt domme Frankrig mod Kommissionen, C-233/02, EU:C:2004:173, præmis 26, og Komninou m.fl. mod Kommissionen, C-167/06 P, EU:C:2007:633, præmis 32), og følgelig skal dette anbringende forkastes i sin helhed.

Første anbringende vedrørende tilsidesættelse af en væsentlig formforskrift

Parternes argumenter

- 50 Parlamentet har anført, at i tilfælde af, at ordningen før Lissabontraktaten fortsat skal finde anvendelse i det foreliggende tilfælde, skulle Parlamentet have været hørt på grundlag af artikel 39, stk. 1, EU.
- 51 Rådet er derimod af den opfattelse, at artikel 18, stk. 2, i afgørelse 2008/633 ikke fastsætter bestemmelse om nogen deltagelse af Parlamentet ved vedtagelsen af den anfægtede afgørelse, og at der som følge af ophævelsen af artikel 39 EU ved Lissabontraktaten ikke længere er krav om høring af Parlamentet ved vedtagelsen af gennemførelsesforanstaltninger til denne afgørelse.

52 Artikel 10, stk. 1, i protokollen om overgangsbestemmelser bekræfter denne vurdering, for så vidt som den ikke henviser til artikel 39 EU blandt de bestemmelser, hvis virkninger opretholdes efter ikrafttrædelsen af Lissabontraktaten. Hvis der skulle omfattes en forpligtelse til at høre Parlamentet i vedtagelsesproceduren, ville det svare til at tilføje et element til proceduren i henhold til artikel 291 TEUF, som ikke var fastsat heri, og ville således bringe den institutionelle ligevægt etableret ved Lissabontraktaten i fare.

Domstolens bemærkninger

53 Det bemærkes, at den forskriftsmæssige høring af Parlamentet i de tilfælde, der er bestemt i de relevante EU-retlige bestemmelser, er en væsentlig formforskrift, hvis tilsidesættelse fører til den berørte retsakts ugyldighed (jf. i denne retning domme Parlamentet mod Rådet, C-65/93, EU:C:1995:91, præmis 21, og Parlamentet mod Rådet, C-417/93, EU:C:1995:127, præmis 9).

54 For så vidt som det fremgår af besvarelsen af andet anbringende, at Rådet gyldigt kunne vedtage den anfægtede afgørelse på grundlag af artikel 18, stk. 2, i afgørelse 2008/633, skal det afgøres, om Parlamentet skal høres før vedtagelsen af en retsakt på grundlag af denne bestemmelse.

55 Det fremgår i denne forbindelse af bemærkningerne i denne doms præmis 40-47, at artikel 18, stk. 2, i afgørelse 2008/633 fortolket i lyset af artikel 39, stk. 1, EU fortsat har retsvirkninger, så længe den ikke er ophævet, annulleret eller ændret, og giver mulighed for at vedtage gennemførelsesforanstaltninger i henhold til den procedure, der er fastsat heri. Rådet er således forpligtet til at høre Parlamentet, før den fastsætter datoen for denne afgørelses ikrafttrædelse.

56 I modsætning til hvad Rådet har anført, kan ophævelsen af artikel 39, stk. 1, EU ved Lissabontraktaten ikke drage tvivl ved denne forpligtelse til at høre Parlamentet.

57 Henset til bemærkningerne i denne doms præmis 49 kan ophævelsen af artikel 39, stk. 1, EU efter vedtagelsen af artikel 18, stk. 2, i afgørelse 2008/633 ikke fjerne forpligtelsen til at fortolke denne sidstnævnte bestemmelse i overensstemmelse med artikel 39, stk. 1, EU.

58 På samme måde er den omstændighed, at artikel 291 TEUF ikke fastsætter en forpligtelse til at høre Parlamentet, uden relevans, for så vidt som forpligtelsen til at høre Parlamentet udgør en af de retsvirkninger ved afgørelse 2008/633, der opretholdes efter ikrafttrædelsen af Lissabontraktaten i henhold til artikel 9 i protokollen om overgangsbestemmelser, således som fortolket i denne doms præmis 47.

59 Det er imidlertid ubestridt, at den anfægtede afgørelse er vedtaget af Rådet uden forudgående høring af Parlamentet.

60 Det følger heraf, at første anbringende vedrørende tilsidesættelse af en væsentlig formforskrift skal tages til følge, og at den anfægtede afgørelse følgelig skal annulleres.

Påstanden om opretholdelse af den anfægtede afgørelses retsvirkninger

61 Såvel Parlamentet som Rådet har nedlagt påstand om, at virkningerne af den anfægtede afgørelse opretholdes – i tilfælde af, at denne afgørelse annulleres – indtil den erstattes af en ny retsakt.

62 Herved bemærkes, at Domstolen i medfør af artikel 264, stk. 2, TEUF, dersom den skønner det nødvendigt, kan angive, hvilke af en annulleret retsakts virkninger der skal betragtes som bestående.

- 63 I det foreliggende tilfælde ville en annullation af den anfægtede afgørelse uden at opretholde dens virkninger kunne forhindre adgangen til visuminformationssystemet (VIS) for de nationale myndigheder og for Europol med henblik på forebyggelse, afsløring og efterforskning af terrorhandlinger og andre alvorlige strafbare handlinger og således bringe beskyttelsen af den offentlige orden i fare. Selv om Parlamentet har nedlagt påstand om annullation af denne afgørelse som følge af tilsidesættelse af en væsentlig formforskrift, har det imidlertid hverken anfægtet afgørelsens formål eller indhold.
- 64 Følgelig skal virkningerne af den anfægtede afgørelse opretholdes, indtil en ny retsakt, der skal erstatte den, træder i kraft.

Sagens omkostninger

- 65 I henhold til procesreglementets artikel 138, stk. 1, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Parlamentet har nedlagt påstand om, at Rådet tilpligtes at betale sagens omkostninger, og Rådet har tabt sagen, pålægges dette at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Fjerde Afdeling):

- 1) **Rådets afgørelse 2013/392/EU af 22. juli 2013 om fastsættelse af den dato, fra hvilken afgørelse 2008/633/RIA om adgang til søgning i visuminformationssystemet (VIS) for de udpegede myndigheder i medlemsstaterne og for Europol med henblik på forebyggelse, afsløring og efterforskning af terrorhandlinger og andre alvorlige strafbare handlinger har virkning, annulleres.**
- 2) **Virkningerne af afgørelse 2013/392 opretholdes, indtil ikrafttrædelsen af en ny retsakt, der erstatter den.**
- 3) **Rådet for Den Europæiske Union betaler sagens omkostninger.**

Underskrifter